

**DIN CORESPONDENȚA LUI ALIMPIU BARBOLOVICI
CU GEORGE BARIȚIU (1879-1892)
– 26 DE SCRISORI INEDITE PÂNĂ ACUM –**

Gelu Neamțu

Institutul de Istorie „George Bariț”, Cluj-Napoca

Cunoscut fiu al Sălajului, vicarul Alimpiu Barbolovici a întreținut o vastă corespondență cu mai multe personalități contemporane lui (1834-1914), între care Ioan Micu Moldovan, Ilie Măcelariu, Ioan Rațiu, George Pop de Băsești, Vasile Lucaciu și alții.

Între cei cu care a corespondat s-a aflat la loc de frunte George Barițiu. Cele 23 de scrisori și 3 telegrame ale sale către ilustrul bărbat se păstrează la Biblioteca Academiei din București. Menționăm că șase scrisori constituind răspunsurile lui George Barițiu către Alimpiu Barbolovici au fost deja publicate de Vasile Căpâlnean, acum 26 de ani (în „Revista arhivelor”, LVII, vol. XLII, nr. 1, 1980, p. 68-76).

Deci, pentru șase dintre scrisorile lui Alimpiu Barbolovici din perioada 1879-1886, dispunem de răspunsurile lui G. Barițiu, ceea ce aruncă o lumină deosebit de clară asupra relațiilor epistolare dintre cei doi.

Scrisorile fiind publicate în anexă, vom extrage din această corespondență doar aspectele mai interesante atât în ceea ce privește raporturile dintre cei doi, cât și poziția lor față de mișcarea națională a românilor din Transilvania.

De la bun început trebuie să subliniem că scrisorile au atât un caracter personal, cât și unul public, aducând o mulțime de informații mai mărunte sau mai importante, de la trimiterea unui butoiș de vin bun și mai apoi a unuia de rachiu lui G. Barițiu și până la încercările lui Barbolovici de a „restabili legăturile zdruncinate între factorii națiunii și a bisericeii noastre din Sălaj tocmai acum când am avea lipsă de cea mai compactă solidaritate”. Există chiar și o scrisoare confidențială în care vicarul solicită ajutorul „baciului” George să i se acorde lui președinția (băncii) „Silvania” îndreptățit fiind ca prim-fondator al acesteia precum și datorită altor merite.

Înainte de a trece în revistă câteva dintre momentele mai importante consemnate în scrisori, să mai precizăm că relațiile epistolare au fost mult mai vaste, deoarece e sigur că multe scrisori s-au pierdut. Așa cum Barbolovici i-a

trimis lui Ioan Micu Moldovan 53 de scrisori între 1854 și 1914 (și nici nu e sigur că atâtea au fost toate), credem că și lui G. Barițiu (după cum reiese din scrisorile pe care le avem) i-a trimis și altele la care se face referire, dar care fie s-au pierdut, fie s-au distrus. Nu este exclus însă ca în timp să apară și alte scrisori care să se însereze printre cele cunoscute.

Scrisorile lui Barbolovici sunt în primul rând dovezi de credință față de Barițiu ca simbol al mișcării naționale, ca fruntaș de necontestat al acesteia.

Iată cum arată o astfel de mărturisire (desigur, cam emfatică, însă cu siguranță sinceră): „În momentul când s-a deșteptat în sufletul meu conștiința de român și prin consecință amoarea națiunii mele a prins rădăcini adânce în inima-mi, și venerațiunea și amoarea cătră anteluptătorii națiunii mele; ca pre un atare v-am recunoscut eu pe spectat domnia voastră din crudele-mi tinerețe și v-am păstrat în sacrariul animei mele locul cuvenit, v-am gravat scumpul nume, dulcea suvenire cu una pietate singur apărătorilor eroi a mamei națiunii datorită în inima mea.” Barochismul frazei este caracteristic stilului practicat de intelectualii vremii.

Istoricul trebuie să privească însă și *seriosul* de dincolo de limbajul acesta înflorit și desuet. Și într-adevăr, „serioasă” era constatarea: „Orizontul națiunii române”... este „întunecat de nori grei care amenință drepturile națiunii cu furtune grele”. De fapt, aceasta este latura *tragică* a existenței zbuciumate a românilor din Imperiul austro-ungar.

Corespondența, ca și viața, e o împletire de *comic*, *tragic* și *banal*. Dar nu aceasta e important, important este să știi să storci scrisoarea de orice informație utilă – să adaugi ceva la cunoașterea epocii și omului, a relațiilor sale, a gândurilor, iluziilor și intențiilor sale.

Mai aflăm din această corespondență că Barbolovici era bun amic cu Ieronim, unicul fiu al lui George Barițiu. Și se pare că Șimleul a fost tărâmul din care Ieronim, ca un vajnic cavaler, a pornit spre Băsești să cucerească inima domniței Elena, frumoasa fiică a lui George Pop. Era acest mariaj ipotetic dorința cea mai arzătoare și mai secretă a lui Barițiu. Eroii și anteluptătorii sunt și ei oameni, au și ei dorințe omenești, firești.

N-a fost să fie însă. Nu știm de ce. Ne lipsește veriga (mărturia, scrisoarea) care să ne spună exact de ce Elena Pop nu a devenit Elena Barițiu, ci Elena Hossu-Longin. Dar oricare va fi fost motivul, Alimpiu îl cunoștea. Să-i fi scris Ieronim despre întâlnirea romantică sau, dimpotrivă, lipsită de romantism cu Elena? Eșecul întâlnirii să se fi datorat temperamentului său ciudat, aproape straniu? În fond, Ieronim trăia în umbra marelui său tată.

Continuând în același registru cald, omenesc, m-aș opri la încă un moment căruia i-aș zice „*cum trăiau fruntașii noștri naționali în deceniul 8-9 al secolului al XIX-lea*”. Și aș da următorul exemplu: cu câteva zile înainte de Crăciunul anului 1880, reverendissimul Alimpiu pune pe tren la Ciucea un butoiăș cu vin bun de la Șimleu cu destinația Sibiu. Vinul era însoțit de o epistolă la fel de înflorită ca de

obicei, având grijă ca nu cumva gestul său să jignească pe bătrânul fruntaș. Și iată ce scria: „Dacă depărtarea și împrejurările nepărtinitoare nu mă iartă ca persoană să-mi fac onoarea și să mi se îndulcească inima de prezența-vă cea prețuită și dorită, vă rog fierbinte să aveți bunătate a primi de la noi, în semn de venerațiune, amoare și aderință, un don foarte neînsemnat, adecă una butilie cu vin bun” trimis, evident „din inimă iubitoare”. Butoiașul ajunge la Sibiu și în 10 februarie anul următor, 1881, Barițiu încă mai avea butoiașul jumătate plin, sau, mă rog, jumătate gol. Cauza? L-a băut cu cruțare, căci îl ținea de „medicament”! Dar să vedem ce zice Barițiu despre acest mărunț fapt de viață cotidiană: „*Butoiul* cu vin l-am primit!... până l-am scos de la magazia gării a dat un ger cumplit” și vinul „prinse pe de-asupra prin pregiur ceva scoarță de ghiață; l-am tras curând în alt butoi. Din ce-a fost bun și plăcut la beute din natura sa, prin acea ușoară înghețatură se făcu și mai minunat, căci apa înghețată a rămas firește la o parte [...]. Așa vinul cu care ați binevoit a mă onora este un vin ce se zice desecat, din care eu nu pociu bea decât cel mult 1 1/2 pahar. Dacă beau ceva mai mult nu-mi face altceva decât mă adoarme. Îl mai am 1/2 [jumătate], că mi-l țin ca de medicină să beau din el numai la prânz, seara numai rar. Și sunt cam egoist în acest punct, nu prea îl împart cu alții. Numai cu dl.br. Ursu rivalizăm, că fiind vecini petrecem de multe ori seara amândoi, mai mult la d-sa că e mai liniște. Apoi fratele și amicul Bologa își laudă un vin bun al său, care însă este foc de tare și cam greu.

Așa d-voastră Reverendissime prin acel present [dar] mie cu totul neașteptat, pe lângă că-mi deterați un mijloc de restaurare poterilor la bătrânețe, îmi făcureți și ocaziunea de a rivaliza și eu cu vinarii noștri diletanți.”

Desigur, problemele mari, serioase, politice, naționale, economice, domină corespondența, iar cele înregistrate mai sus ca elemente de „viață cotidiană” constituie doar un episod care face parte și el din curgerea istoriei, chiar dacă-l consideră unii neînsemnat.

Alimpiu Barbolovici – de exemplu – apăra capitalul băncii „Albina”, informând pe Barițiu cui să nu i se acorde împrumut pentru a nu se periclita capitalul „național” al acesteia. La care G. Barițiu recunoaște la 1 martie 1885 că, într-adevăr, românii au de a face cu un adevărat *război economic*: „Da, este un *război economic* acesta, pe care trebuie să-l purtăm din toate puterile, în tot cuprinsul țării, dacă voim să mai existăm și să avem în adevăr patria noastră...”

Din alte câteva scrisori reiese că reverendissimul Alimpiu era focarul răspândirii gazetei „Observatoriul” în Sălaj. El făcea abonamentele și le trimitea la Sibiu. La fel, mai târziu, Alimpiu era omul pe care Barițiu se putea baza în răspândirea operei vieții sale, *Părți alese...din istoria Transilvaniei*, cea mai cuprinzătoare lucrare de acest gen, în limba română, până la sfârșitul secolului al XIX-lea. Și dacă George Pop de Băsești s-a dovedit a fi liderul politic al românilor sălăjeni, Alimpiu Barbolovici poate fi considerat liderul spiritual al acestora în domeniul bisericesc mai ales, fiind un remarcabil orator și un preot deosebit de activ.

Oratoria își avea sorgintea în *Discursul* lui Bărnăuțiu, ea constituind parcă o „virtute a locului”, căci și George Pop era un orator excelent. Chiar și scrisorile au aspectul unor mici discursuri. Parcă-l vezi aidoma pe Alimpiu Barbolovici, cum cu voce înaltă își începe astfel o scrisoare către Barițiu: „Un fir de nisip de pe colina timpului, din nou s-a măcinat în marea eternității, căci stăm în pragul unui an nou; însă în decurgerea anilor Domnul secolelor conduce destinele popoarelor prin bărbați aleși, providențiali.” Desigur, un astfel de bărbat era G. Barițiu, fără nicio exagerare. Câteva cuvântări Alimpiu și le-a tipărit; una dintre cele mai frumoase este aceea închinată lui Simion Bărnăuțiu în 14 iulie 1889 la Bocșa română. Aici reia tema sa predilectă a „bărbatului providențial” trimis de Dumnezeu să salveze popoarele în suferință, confirmând încă o dată că una dintre temele preferate ale generației de la 1848 era aceea a *salvatorului*.

Ca dovadă a dragostei și respectului de care s-a bucurat vicarul Sălajului, Alimpiu Barbolovici, stă grandioasa sărbătorire din 1898 de la Șimleu și Sărmășag unde l-au elogiât George Pop de Băsești și Vasile Lucaciu. Au slujit 11 preoți și l-au întâmpinat pentru a-l felicita alți 50, precum și delegațiile „Reuniunii femeilor sălăjene”, „Despărțământului Sălăjan chiorean” și „Reuniunii învățătorilor”, ca și directorul băncii „Silvania”.

Meritele i-au fost recunoscute și la 1908 când s-au serbat 50 de ani petrecuți în slujba Domnului, a bisericii greco-catolice și a națiunii române.

În concluzie, corespondența sa cu George Barițiu va constitui incontestabil un nou și valoros izvor de documentare pentru istoria Sălajului, a Transilvaniei în general, pentru cunoașterea mai aprofundată a unei generații care a muncit cu dăruire și tenacitate pentru realizarea marii Uniri de la 1918, pe care însă Alimpiu Barbolovici, chiar dacă a visat-o, n-a mai avut șansa s-o trăiască.

I¹

Preastimate spectate domnule!

Șimleul-Silva[niei] 3/5, [1]879

În momentul când s-a deșteptat în sufletul meu conștiința de român și prin consecință amoarea națiunii mele a prins rădăcini adânce în inima-mi și venerațiunea și amoarea cătră anteluptătorii națiunii mele, ca pre un atare v-am recunoscut eu pre spectat domnia voastră din crudele-mi tinerețe și v-am păstrat în sacrariul animei mele locul cuvenit, v-am gravat scumpul nume, dulcea suveniru cu una pietate singur apărătorilor eroi a mamei națiuni datorită în inima mea. Sunt mominte solemne, când un preot iubitor de religiunea și națiunea sa în cununa rugăciunilor trâmîțând-o cătră Tronul Ceresc deloc, altariul Domnului, împletește numele eroilor luptători pentru cauza națiunii; un astfel de moment solemn și binevenit e pentru mine ziua onomastică a Domniei voastre, care portați cu demnitate numele S[fân]tului Georgiu. Drept aceea vă asecurez, că nu îndeplinesc un act de curtoazie

¹ Original, Biblioteca Academiei Române (infra: B.A.R.), București, Manuscrise românești, nr. 1008, Alimpiu Barbolovici, Vicarul Silvaniei, f. 199-200.

dictat de către spiritul timpului modern, ci dau expresiune fidelă a simțămintelor animei mele, a soției mele și iubitului meu socru Simeon Bașa, când rog, pre Părintele îndurărilor: ca în zorile sârbătoarei sf[ântu]lui Georgiu, să revarse harul său ceresc și părintesc preste scumpa persoană și familie a spectat domniei voastre; în acea ziuă voi trimite rogăciunea mea împreună cu sacrificiu necrunțat de la altarul Domnului Seclilor pentru scumpa-vă viață rugându-l: ca în fruntea națiunii române și a religiunii noastre spre înflorirea acestora să vă trăiască la mulți ani fericiți!

Dealtmintre pre lângă expresiunea simțămintelor mele de distinsă venerațiune și amoare perseverez.

Al spectat d-voastră
devotat reveritoriu serv;
Alimpiu Barbolovici
Vicar for.[aneu] ep[iscopesc] a Silvaniei

[De mâna lui G.Barițiu:] 1879, A. Barbolovici, Șimleu, 3 mai, R. 25 mai.

II²

Ilustrisime Doamne!
Bărbatul doririlor!

Șimleul Silvaniei la 3/5, [1]880.

Dumnezeu conduce destinele popoarelor prin bărbați aleși - din când în când - din sânul acelora, și după ce viața națiunilor pre acest pământ este una luptă continuă, este o emulațiune nobilă întru de a-și câștiga drepturi și teren de aptivitate națională asecutorie de viitoriu și existența lor, bărbații aleși prin ochiul providinției sunt anteluptătorii națiunilor. De un atare anteluptătoriu e fericită națiunea română a vă avea pre Ilustritatea Voastră care conduceți lupta națională de oare-câteva decenii, ați avut curagiul de a brava furtune, de a delătura piedici din calea progresului națiunii, ba de nenumărate ori a-ți fost martirul națiunii; pentru că drepturile limbei și naționalității noastre române, ați purtat în sânul-vă doririle și durerile națiunii, ba vă este înfrumusețată anima și cu semnele ranelor cășunate, prin luptele îndurate pentru salvarea tezaurelor națiunii, adecă a limbei și naționalității.

Orizontul națiunii române pentru care ați trăit și luptat și azi încă trăiți și luptați și acum este întunecat de nori grei cari amenință drepturile națiunii cu furtune grele, și depărtarea acelor furtune nu o sperează națiunea numai de la bărbați cordați cum sunteți ilustritatea voastră.

Drept aceea fiind în ajunul zilei sârbătorești a prețuitorului nume care cu demnitate-l portați, amoarea și alipirea către mama-mi națiune, prin urmare și către ilustrii ei bărbați între cari e fericită a vă număra și pre ilustritatea voastră - nu mă iartă, ca să-mi dau expresiunea simțămintelor mele de amoare, venerațiune și alipire care vi le păstrez în anima-mi și care se concentrează în acea fierbinte rogațiune trimițândă de la altariul Domnului în sârbătoarea Sântului Georgiu cătră Tronul Atotpotintelui Dumnezeu: ca Domnul îndurărilor să vă trimită binecuvântare și haru ceresc spre învoirea scumpelor poteri spirituale și corporale pentru de a potea conduce încă destinele națiunii române și a prețuitenei familiei în mulți ani fericiți: Să Trăiți!!!

Dealtmintre pre lângă expresiunea simțămintelor mele de profundă venerațiune.

sum al Ilustrității voastre devotatul reveritor,

Vicar Alimpiu Barbolovici

[De mâna lui G. Barițiu] 1880, Vicar Alimpiu Barbolovici
3 mai, R. 13 iunie.

² B.A.R., Mss. rom., nr. 1009, f. 102-103.

III³

Șimleul Silvaniei la 11/6, [1]880

Preaonorate Doamne Redactor!

După ce lacrimile și suspinurile uneia familie române - care lucra pentru renașterea poporului român prin cultură și religie - sunt lacrimile și suspinurile întregii națiuni române și a tuturor fiilor ei, ceea ce a întrelăsat a face, cei competiți la timpul său - află cuviincios a suplini deși mai târziu, adevărat a aduce la cunoștință prețuita a onoratului public român: cum că viforul morții neîndurate a dezrădăcinat iarăși un arbore înfrumusețat cu flori de bună speranță din grădina națiunii române prin moartea Mon. d. Luisa Moldovanu născută Vicașiu - consoția Mon. d. Ioan Moldovanu zelosului paroh în Bănișor și v. protopop on. în traptul Crasnei - carea în 23 aprilie st.n. a.c. la 4 ore după miezăzi pregătită creștinește prin primirea sântelor sacramente spre eternitate, în etate de 30 de ani și-a dat sufletul blând în mâna Creatorului.

Jelesc perderea răposatei afară de iubitul ei consoț - cu care a conviețuit în căsătorie în coînțelegere exemplară - 18 ani - încă needucații fii și fiică: Alimpiu Iuliu, Augustin, Elena și Ioan părintele Mon. d. Ioan vicariu parochu g.c. în Hidiș și protopopul Ipului; frații: Alesandru preot în Stărciu cu consoția Veronica, Augustin preot în Cosniciuri cu consoția Iuliana, Emiliu teolog absolut; jelesc toți ceilalți consângeni, amici, amice și cunoscuți; dar s-a îmbrăcat în doliu și anima poporului din parochia Ianisior; pentru ca în Domnul răposata a fost adevărat preoteasă românească și maica poporului; deoarece pre cât e de sublimă misiunea preotului român, pre atât e de însemnată și puseșiunea și chemarea preotesei române în sânul poporului român; datorința ei de căpetenie este: ca prin portarea sa exemplară resfiratorie de spiritul iubirei și a blândeței să fie una potere spirituală magnetică spre [...]*

IV⁴

Șimleul Silvaniei 4/9, [1]880

Preastimate spectate doamne!

În săptămânile elapse fusei fericit de a primi prin poștă de la Sibiu „Dicționarul academic denpreună cu glosariul limbei române și totodată una epistolă de la mult prețuitul fiul al sp. domniei voastre și sincer iubit amic al meu Ieronim prin carea spre surprindere mi se notifica: că cărțile de mare însemnatate mi s-a trimis din partea sp. domniilor voastre ca un semn al afecțiunii și simpatiei ce binevoii a-mi păstra.

Nu știu prin ce m-am făcut demn de acest semn a simpatiei dacă nu prin aceea că pre sp. domnia voastră vă venerez și iubesc ca pre un părinte al meu, ca pre un părinte a literaturii române și ca pre cel mai resolut stâlp și luptător a națiunii române și apărătorul disinteresat a drepturilor națiunii noastre.

Dacă ați avut bunătate a mă onora cu acest don prețios pentru acestea simțăminte nutrite în sacrariul inimei mele față de scumpa-vă persoană și pentru amoarea și stima frățiască nutrită în pietptu-mi ca cătră un frate, cătră scumpul fiu a[1] sp. d-voastre - vă mulțumesc! Și vă asigur, că acestea simțăminte neci mormântul le va șterge din anima mea, pentru că caritatea e imortală ca splendoarea sufletului.

Deci vă rog să mă păstrați în nobila-vă animă precum și eu vă voi consacra pre altariul inimei mele amintire eternă. Dar totodată rog și voi ruga ne-ncetat pre Dumnezeuul îndurărilor ca scumpa-va viață - în sănătate deplină - spre înflorirea religiei și națiunii noastre să vi-o susțienă la mulți ani fericii!

³ B.A.R., Mss. rom., nr. 1009, f. 116-116 v.

* Scrisoarea întreruptă.

⁴ B.A.R., Mss. rom. nr. 1009, f. 202-203.

Dealtmintrea deînpreună cu consoția-mi asigurându-vă deînpreună cu prea sp. doamna deși nu suntem fericiți a o cunoaște, despre deosebita noastră amoare și venerațiune sum,

al spectat d-voastră până la mormânt devotat reveritoriu:
Alimpiu Barbolovici
vicariul Silvaniei.

[De mâna lui G. Barițiu:] 1880. Alimpiu Barbolovici, 4 sept.

V⁵

Șimleul Silvaniei la 21/12, [1]880, st.v.

Multiprețuite spectate domnule!

Dacă depărtarea și împrejurările nepărtinitoare nu mă iartă ca în peroană să-mi fac onoarea și să mi se îndulcească inima de prezența-vă cea prețuită și dorită, vă rog fierbinte să aveți bunătate a primi de la noi în semn de venerațiune, amoare și aderință un don foarte neînsemnat, adecă una butilia mică de vin bun - care azi sau mâne se va pone la Ciucea pe tren, ca să ajungă la Sibiu pre S. Sărbători a Nascerei Mântuitorului și dorim să-l petreceți sănătoși precum noi [i] tramitem din inimă iubitoare.

Dealtmintrea prelângă expresiunea deosebitei venerațiuni din partea mea și a consoției mele care vi-o cultivăm oftându-vă sărbători fericite și aducători de consolațiune spirituală mă simț fericit a persevera

Al spectat domniei voastre,
sincer devotat reveritoriu,
Alimpiu Barbolovici.

[De mâna lui G. Barițiu:] 1880, A. Barbolovici, vicariu, Șimleu 21 D.

A răspuns Ieronim
și eu 10 febr. n.

VI⁶

Șimleu Silvaniei la 12/4, [1]881

Spectate domnule!
Mulprețuite Baciule!

Înainte de toate vă cer scuzele prețuite, pentru că îmi ieu permisiunea a vă grăi într-un mod așa confidențial. Spre aceasta mă îndreptățesc de una parte anii plini de merite a sp. d-voastre, amoarea și stima ce vi le păstrez în inimă-mi dempreună cu întreaga-mi familie, iar de altă parte nobilele simțăminte manifestate în fapte față de mine.

Eu încă am întârziat cu răspunsul la prețuita-vă epistolă din 10 febr. a.c. dar nu din propus, de a vă restitui împrumutat, că am primit târziu încunoștințare de la sp. d-voastră despre sosirea vinului la Sibiu, zic nu, pentru că sunt convins că împrejurări neatârnoare de la voința sp. domnielor voastre v-a împedecat întru împlinirea propusului de a-mi scrie.

Ni-a căzut bine la inimă înțelegând din prețuita-vă epistolă, că vinul meu v-a emeruit complăcerea, și sper, că de ne va ține Dumnezeu - vom mai bea vin din Sălaj. Dar eu vă rog se aveți bunătate a mă scuza că vă răspund așa târziu la episola-vă plină de simțăminte de afecțiune; însă

⁵ B.A.R., Mss.rom., nr. 1009, f. 300.

⁶ B.A.R., Mss.rom., nr. 1009, f. 377-380 v.

unica cauză a întârzierii a fost și este: de una parte ocupațiunile mele celea fără număr nu mi-a conces timpul liniștit, ca să vă pot scrie din prisosința inimei, iar de altă parte de vreun jumătate an stau sub presiunea tirană a unor evenimente triste diecesane, care pre cât se pot numi basericești pre atâta sunt și naționale, din acelea evenimente cari pregătesc ruina diecezei Gherlene într-asa măsură mi-a consternat sufletul, cât mă rețin a scrie cutăruia bărbat de încredere, pentru ca dispozițiunea sufletului meu cel supărat se poate ceti din epistolele mele. Vă mărturisesc franc, că în iarna clapsă n-am avut una singură noapte liniștită de gândurile celea multe și mari. Mulprețuite Baciule! Celea ce vi le comunic, vi le scriu ca să rămână între noi, adecă să nu știe nemene, că eu vi le-am scris, deși cred că vă sunt cunoscute de aiurea. Cârma diecezei noastre gherlene, a apucat pre o cale cu totul rătăcită; eu nu ascriu vina episcopului; pentru că e un bărbat de erudițiune frumoasă, preot mare, om moral și om blând, pre un atare arhieru l-ar putea informa spre bine consilieru șef; dar aceia nu voiesc, și nu sunt în stare, deoarece întregul Capitlu ar avea lipsă de una reformă radicală. Capitlu e împărțit în două partide hostile față una cu alta, adecă consniții: Corșianu, Bilț și Șerban, formează direct o partidă și episcopul numai cosiliile acesteia le folosește întru guvernare; mai sunt doi preoți tineri și neesperți cu a căroră sfat trăește episcopul; iar canonicii Anderco, Vasiliu Pop și Gulovich formează partida contrară, cu acestor consiliu de loc nu trăiește eppul. Acum vă rog fiți bun a judeca, un Capitlu sfâșiat în două părți, cum va fi în stare de a subministra succursul datorit Arhireului spre guvernarea diecesei? Spiritul național e exilat din gremiul diecezei; numai catolicismul să înflorească. Ce e și mai periculos, pre protopopi și clerul foraneu nu se pune neci un pond. Vi este cunoscut, că de vreo 3 ani frații preoți gr. orientali din vecinătatea Silvaniei se silesc a amăgi pre poporul rom[ân], gr. cath. de sub poala Meseșului cu promisiuni că vor căpăta preoți pentru soluțiuni mai micșorate - ca să treacă la religiunea gr. ort. Mai multe comune a fost revoltate, și numai prin mari lupte mi-a succes a restatornici pacea. În toamna trecută s-a revoltat comunele Sieredeiu și Crasna Horvathu, și după ce opiniunile și principiile mele - care i le-am recomandat episcopului pentru curmarea tulburărilor - nu i-a plăcut ilustrității sale, fără de a le reînfrânge, că nu le putea pre drept fără știrea mea a emis ca comisariu plenipotențiat la numitele comune pre can. Coroianu - om nepăsător cum a fost și ca vicar, că toate le-am aflat în ruină după dânsul și pre Demian profesoru de teologie, om tânăr neexpert, și această comisiune fără de a mă chema pre mine - a încheiat pact cu poporul din numitele comune scărițate de soluțiunea preotului în mod neuzitat din Crasna care servea în Cr. Horvathu - la simpla excepțiune a poporului că nu le place, filia Horvathu s-a dismembrat de către matre Crasna și i-a promis preot local. Pacturile - deși am reclamat la Consistoriu - le-a aprobat și le-a trimis în mâna poporului. Acum s-a lăfit răul și celelalte filiale încep a cere preot local și pretind scărițarea soluțiunilor preoțești amenințând cu disunire, încrederea între popor, cler și inteligență mireană e zdruncinată și Sălagiul - în a căruia gremiu - eu cu ajutorul lui Dumnezeu - în decurs de 7 ani am fost introdus multe bune, azi mâne va deveni terenul discordielor - singur din aplicarea principiilor rele a cărmei diecesane; urmările sunt funeste că iață, clerul cel bun și luminat din Selaj - care a fost însuflețit până-acum la îmbrățișarea tuturor întreprinderilor naționale, a devenit nepăsător, indiferente cătră toate, pentru că i-a devenit atacată subsistența materială, fără de a căreia ajutoriu nu-i în pozițiune a sacrifica pre altarul național, semn invederat despre această stare abnormală e împrejurarea că din 1878 încoace nu s-a potut ține nici o adunare a despărțământului asociațiunei; pentru că clerul zice: dacă neuniții ne ieu pânea, neci noi vom da obolul nostru spre augmentarea fondului asociațiunei, că și aceleia emoluminte mai vârtos numai neuniții din giurul Sibiului le folosesc. Ba ce e și mai subminatoriu de viitoriul acestei diecese cărma diecesană ce voioasă a da preot și la 30 fumuri și a primi popandoși, deși primul arhieru de pie memorie, demnul Alexi a fost depus de una peatră anghiulară a diecesei celei nouă statutul, ca mai mult să nu se primească moraliști în albul clerului, și ca comunele mai mici să se afiliere cătră cele mai mari. Văzând în starea lucrurilor în 28 martie m-am dus la Gherla și am descoperit în decurs de 2 zile și ilustrității sale și Consistoriului toate ranele. Ce vor urma nu știu, mă tem că am bătut toaca la urechile surdului.

Am notificat episcopului că sălăjenii vor cere un sinod mixt vicariale; însă când îi amintești de mireni inteligenți nu voiește să auză în cadrul constituțiunii, bisericești, doar cererile poporului mirean - și contrazicătoare statutelor diecezane și viitorului națiunii și bisericeii - fără de a privi la urmările triste, le împlinește.

Eu mă năsuc a restabili legăturile zdrucinate între factorii națiunii și a bisericeii noastre în Selagiu, tocma acuma când am avea lipsă de cea mai compactă solidaritate; din acest cuget curat purcezend, am adresat în zilele acestea un Apel Cerculariu către clerul, inteligența mireană și poporul român din Selagiu, care cerculară fratele Serbu - la dorirea mai multor confrăți - l-a cerut de la mine spre a-l tramite sp. d-voastre ca să aveți bunătate a-l da publicității în prețitul ziar „Observatoriul”. Scopul meu a fost a pregăti spiritele și față cu cauza alegerilor dietale, prin urmare, de cumva aflați consult, vă rog să-l publicați, rugându-vă totodată fierbinte: ca ce veți afla de bine să modificați în context.

Dar cu indulgență prețuita a Sp. Domniilor Voastre să trecem la cauza alegerilor.

România de pe aici, așteaptă rezultatul conferinței ținând în Sibiu la 12 mai, și pentru alegerea celor doi delegați eu am conchemat alegătorii români din cercul Șimleului Silvaniei pe 26 aprilie st.n.a.c. 2 ore d.m. la Șimleul Silvaniei; care aviz de veți afla consult - vă rog să aveți bonătate a-l da publicității în diariul Sp. D-voastre. Însă eu sum de părere -de-npreună cu alți confrăți - că întrunindu-se voturile noastre în doi bărbați de aici respectivii vor refuza a primi mandatul din unele considerațiuni; eu unul din mai multe cauze nu mă voi putea duce. Deci am încredere a vă întreba că consult ar fi să alegem doi bărbați din loc din Sibii? și dacă ar fi scopului corespunzătoriu vă rog să aveți bonătate a ne recomanda sau indegeta pe acei indivizi. Eu v-ași ruga - în acel caz pre sp. dvoastră să aveți bonetatea a ne primi încrederea noastră, sau când nu v-ar fi cu puțință, fratele Ieronim, și pre al doilea vă rog a mi-l notifica. În această privință să aveți bonetatea a-mi comunica prețuita-ve părere. - Ce se ține de espusețiunea română ținândă la Sibiu în 27 aug. a.c. am făcut toți pașii posibili ca să fie reprezentată și Silvania; am emis cerculariu și pentru încasarea tacselor restante de membri ai asociațiunii; asemenea și pentru coadunarea colectelor în favoarea monumentului fericitului Andrei Mureșanu, precum și referitoriu la descrierea monografiei Selagiului.

Ce se ține de butoiul în care a fost vinul, dacă tocma voiți a vă face peste mână cu retrimiteria aceluia, vă rog să-l adresați lui „Friedmann Samuel în Ciucea”. În anul acest încă nu știu cum mi se vor umple buțile, că vița a degerat, și numai parte, care a fost îngropată a ramas. Semănăturile de toamnă sunt frumoase, dar ploile continue a respit dealuri și a împedecat începerea sămănăturilor de primăvară; azi avem prima zi de primăvară frumoasă.

Mult prețuite și spectate domnule, ve rog să aveți bonetate a mă scusa că mi-am luat permisiune a vă fatiga prețuita atențiune prin o ieremiadă așa de lungă.

Dealtmintrea recomandat nobilelor afecte cu distinsă venerațiune și amoare sum al spectat d-voastre sincer devotat cultore: Alimpiu Bardolovici.

Din partea soției mele cea mai cordială salutare vă rog să primiți.

Sincer devotat cultore:

Alimpiu Barbolovici.

VII⁷

Șimleul Silvaniei la 3/5. [1]881.

Preastimate Spectate Domnule!

Națiunile - [î]și parcurg viața lor cea plină de lupte în decurgerea timpului, însă providența concrede conducerea destinelor națiunilor bărbaților cordați și devotați binelui aceleia, de un atare bărbat suntem fericiți noi români a vă putea venera și iubi, pre spectat domnia voastră în fruntea

⁷ B.A.R., Mss.rom. nr. 1009, f. 388-388 v.

națiunii române. Drept aceea, stând în ajunul sărbătoarei onomastice a spectat domniei voastre ne ținem de datorința plăcută diptată de animă-ne carea vă iubește și venerează ca pre un stâlp al națiunii noastre române ca să ne dăm expresiune simțămintelor animei noastre în acea fericite doriri ca Dumnezeuul îndurărilor în fruntea luptătorilor națiunii române spre înflorirea aceleia la mulți ani fericiți să vă trăiască.

Pre lângă espresiunea simțămintelor noastre de venerațiune și amoare suntem, al spectat d-voastră, devotați cultori,

Alimpiu Barbolovici
- vicariu -

Valentin Pop
vicenotar regesc

VIII⁸

Șimleul Silvaniei la 9/8, [1]881

Preaonorate domnule Redactor!

Am onoarea a vă transpune cu datul de astăzi prin asemnațiune poștală una sumă de contribuiți benevole coadunate din unele părți a vicariatului Selagiului respective din despărțământul XI-a asociațiunei - pentru redicarea monumentului laureatului nostru poet Andrei Mureșianu. Însă am speranță fermă că vor incurge contribuiți benevole din toate protopopiatele îngreimate în vicariatul Silvaniei; deoarece de repețite ori am recercat - precum în ..... solvirei taxelor de membri ai asociațiunei, așa și în privința ofertelor dânde pentru monumentul lui Andrei Mureșianu pre on. inteligentiă bisericească și mireană din Silvania un atare cerculariu am onoare a vi-l include și ?/. pre lângă acea rogare ca să vă îndurați a-l da publicității în coloanele prețuitului diuaru „Observatoriul” spre a mă legitima înaintea opiniei publice a națiunii mele, că toate mijloacele le-am pus în lucrare spre asicurarea reușirei scopurilor noastre naționale.

Totodată [î]mi ieu permisiune a alătura în și consemnarea contribuiților incrușe pân-acum pentru redicarea Monumentului lui Andrei Mureșianu, rugându-vă să aveți bonitate a-l publica în „Observatoriul”.

Dealtmintrea nobilelor afepte recomandat cu distinsă venerațiune, sum, al prea onorat d-voastră devotat cultore:

Alimpiu Barbolovici
Vicariul Silvaniei.

[De mâna lui G.Barițiu:] 1881. Alimpiu Barbolovici.

Șimleu 9 aug. în suplementul Obs. nr. 63.

IX⁹

Spectate domnule!
Preastimate Baciule!

Șimleul Silvaniei la 22/9, [1]881

Festivitățile adunărilor române de la Sibiu și azi se oglindează în cele mai vie și fideli colori în spiritul meu, și pre factorii acelor festivități - dintre carii - în antea mea sunteți spectat domnia voastră

⁸ B.A.R., Mss.rom., nr. 1009, f. 478-478 v.

⁹ B.A.R., Mss.rom., nr. 1009, f. 497-497 v.

unul dintre cei principali, ba ați fost sufletul acelora - [î]i îmbrățișez și azi în inima mea, și am plăcere a vă aduce la cunoștință plăcută, cum că numele românului și în giururile străine de pre aici a câștigat una reputațiune mai mare.

Ca să avem și noi și să putem împărți și altora, vă rog frumos să aveți bonetate a mijloci să mi se spedeze a Conto meu, prin „post nachname” vreo 6 exemplare din Catalogul expusețiunei.

Mai încolo vă rog foarte să aveți bonetate a-mi bonifica, cum că aplaciatu-sa și cât a suma adiutor prin preonoratul Comitet a Asociațiunei pentru susținerea școalei rom. din Șimleu Silvaniei?

Decumva nu e decisă încă întrebarea vă rog să o spriginiți, că de nu capătă adiutoriu această școală miseră, e căzută, și în acel caz trist, cade și cauza limbei române în gimnasiul din Sibiu.

Dealtmintrea pre lângă espresiunea simțămintelor mele de profundă venerațiune și amoare sum al spectat d-voastră, devotat cultore,

A. Barbolovici
vicariul

X¹⁰

Spectate Doamne!
Preastimate Baciule!

Șimleul Silvaniei la 2/11, [1]881

Astăzi fusei fericit a primi cordiala epistolă de la scumpul amic Ieronim în care - între multe alte comunicate prețuite îmi talmăcește pentru mine de mare însemnătate cordiale salutări a sp. d-voastră, pentru cari vă rostesc cea mai călduroasă și adâncă mulțămită. Deci tocmai nexul cordialității celei spirituale - care-l nutriți în nobila-vă inimă față de mine și a căruia răsunset în inima mea e tezaurul cel mai scump a sufletului meu - mă îndeamnă a vă adresa aceste orduri. Dar mă îndemnă spre aceasta și împregiurarea, că știu și vă cunosc a fi zelantele bărbat a Națiunei noastre a căruia inimă arde pentru înaintarea binelui comun a întregii mamei națiuni și a singuraticilor fii aceleia cari conlucră pentru înaintarea culturii națiunei.

Stimatul domn confrate Gavril Trifu profesor ord.[inar] la preparandia de stat din Zelau și vicepreședintele Reuniunei învățătorilor români din Sălaj cu datul 29/10 a.c. mi-a notificat cum că a recurs pentru două stipendii la „Asociațiune” unul de 200 fl. pentru fiica sa Eugenia, care are să învețe pre anul venitor pedagogia și de va fi puțină profesura pentru un institut mai înalt de fete; celualalt de 60 fl. pentru fiica sa Emilia carea vrea să învețe croitorie superioară. Deci prea stimate sp. doamne, după ce fratele Gavril Trifu e unicul bărbat mireanu a școalei în Selagiu, care prin frumoasa-i cualificațiune și zelul său de român învăpăiat susține spiritul național și însuflă amoarea limbei noastre române în tenerimea studiosă română la amintitul institut, ba rădică vaza limbei noastre înaintea străinilor de la numitul institut; după ce chestionatul bărbat în calitate de v. președinte Reuniunei învățătorilor rom. din Sălaj e stâlpul, e spiritul dătător de viață în venitoriul Reuniunei, așa cât ostenelele și sacrificiile care le face dânsul pentru înflorirea acestei reuniuni - care singură ne poate salva școalele de direpțiune anti-română și decadență; după ce fiind dânsul omul școalei - și un părinte rar, până-acum încă și-a crescut fiicele sale așa [în]cât acele ambele vorbesc și scriu: românește, germânește și ungurește, ba Eugenia a învățat istoria universală, ambele învață limba franceză și muzica, ba pre fiica sa Eugenia o ar fi dat încă în anul trecut la institutul pedagogic dar numai în luna lui mai a trecut de 13 ani și se primesc numai cu 14 ani - am încredere cu toată onoarea a vă ruga să binevoii a vă întrepune la prea onoratul Comitet ca să aibă bunătate a lua în considerațiune precât meritele părintelui care mult a lucrat și lucră neîncetat pentru progresarea cauzei culturii române, pre atât și cualificațiunea fetițelor, mai vârtos a celeia mai mărișoare - și a le conferi

¹⁰ B.A.R., Mss.rom., nr. 1009, f. 514-515.

stipendiile cerute. Să aveți bunătate preastimate spectate doamne a-mi da crezământ, că nu doresc ceva preferință nemeritată, când mi-eu permisiunea a mă interpune, ci mă rog pentru una fetiță carea am sperință fundată să ajungă de o conducătoare pentru institutele noastre de fetițe - pre cari a le înființa ne-am pus acum toate puterile. Motivele produse prin mine spre proptirea acestei rogări ferbinți adresate cătră bunăvoiața esperată a sp. domniei voastre le-am împrumutat din praoca ca cel ce cunosc precum pre părinte așa și pre fetițele sale celea de bună speranță.

Dealtmintrea espertelor nobile simțăminte recomandat cu onoare și distinsă venerațiune, perseverez, devotatu cultore și nepot, al d-voastră,

Alimpiu Barbolovici
vicariu

[De mâna lui Barițiu]: 1881. Alimpiu Barbolovici, Șimleu,
2 nov. în cauza familiei Trifu.

XI¹¹

[Telegramă]

5 dec. 1881 [Șimleul Silvaniei]

Alegătorii români din cercul Șimleului salutăm conferința și urăm succes asecuratoriului de deslegarea solidarea și croitoriu de un venitoriu mai senin a cauzei naționale,

Barbalovici vicariul.

XII¹²

Șimleul Silvaniei la 1 ian. st.v. 1882

Mulprețuite spectate domnule!
Prea amate Baciule!

Fine anului claps un graunț de nesip iarăși s-a sfârmat în oceanul eternității de pre colina tempului. Anul a trecut dar a rămas urmările și fruptele lui, ca să-l guste acei muritori pre cari nu i-a răpît cu sine în mormânt. Națiunea noastră română în decursul anului claps și-a parcurs cariera ..... sale doveditoare de viață vitală de dreptul la un venitoriu mai senin și măreț; a luptat lupte și în luptă e viață a îndurat suferințe în care e depusă sămânța venitoriului glorios; însă Providenția divină i-a tramis bărbații doririlor, cari a condus-o în lupte și i-a croit venitoriul prin suferințe. Între acești bărbați a[i] doririlor, e mândră națiunea română a vă putea venera pre spectat domnia voastră care ca desemnatul Providenței divine conduceți destinele națiunii de oarecâteva decenii - cu pași securi către portul destinațiunii sale. Drept aceea stând în zorile anului nou care poartă în sânul său evenimente neprevăzute de către mărginita minte omenească, dar decizătoare și preste venitoriul scumpei noastre națiuni române - de la altariul Domnului voi trimite rogațiunile mele întrunite cu sacrificiul necruntat cătră Tronul Domnului D-deilor concentrate în acea dorire ferbinte ca Dumnezeu îndurărilor fiul vieței celei scumpe a spectat domniei voastre - întărit de har ceresc să-l susțină spre înflorirea dulcii noastre mame națiuni, la mulți ani fericiți!!

Tot odată am onoare a vă notifica, cum că sub prețuita adresă a spectat domniei voastre v-am trimis prin calea ferată un butoiăș de rachiu de prune bistrițe, făcut de românu cam la 23 litre pre

¹¹ B.A.R., Mss.rom., nr. 1009, f. 409.

¹² B.A.R., Mss.rom. nr. 1010, f. 3-4.

lângă acea cordială rogară, ca să binevoiți a-l primi - ca dar de anul nou din parte-mi - deși neînsemnat - în semnul venerațiunii și amoarei prin care sum devotat domniei voastre.

Dealtmintrea rugându-vă să binevoiți a primi espresiunea sinceră a sentimentelor mele de profundă venerațiune perseverez.

Șimleul Silvaniei la 1 ian. st.v. 1882.

Spectat domniei voastre, sincer devotat cultore,

Alimpiu Barbolovici.

XIII¹³

Preonorată Redacțiune!

Șimleul Silvaniei 6/2, [1]882

Am onoarea a ruga preonorata Redacțiune, ca să aibă bonătate a dispune spedarea „Observatoriului” - a conto pre foarte scurt timp (8 zile) - prelângă deobligarea de a suscerne însumi competența abonamentului pre sem.I a.c. următorilor domni:

1) M. onoratului d. Demetriu Pap paroch gr. cath. în *Halmasdu (Halmasd)* per Zovány.

2) Mult on. d. Ioan Catona paroc gr. cath. în *Valcaul-român*, Olah Valko per: Csizér.

Am onoarea a roga preonorata Redacțiune, să aibă bonătate a publica Cerculariul meu tramis încă în luna lui decembre [1]881.

Dealtmintrea cu distinsă venerațiune, sum al preonoratei Redacțiuni, devotat cultore:

Alimpiu Barbolovici,

Vicariul Silvaniei

XIV¹⁴

Spectate Domnule!

Preastimate Baciule!

Șimleul Silvaniei 25/4, [1]882

Venerațiunea nemărginită încredere, care le cultivez în anima-mi față de Sp. D-voastră precum și mărinimoasa bunăvoință documentată față de mine totdeauna, mă îndeamnă a vă adresa una rogară fierbinte.

Docentele român din parochia Hidig Ioan Cosma recurge la bunăvoința preaveneratului Comitet a Asociațiunii pentru grațioasa conferire a unuia stipendiu de 25 fl. spre ajutorirea fiului său Augustin Cosma la învățarea meseriei pantofăriei, și eu cu datul de astăzi am și suscernut preaveneratului comitet recursul dânsului.

Suplicantele docente e unul dintre docenții de frunte din Silvania, iar fiul dânsului e deștept și învață cu diligență meseria. Părintele e însărcinat cu una familie foarte numeroasă și-i lipsesc mijloacele spre creșterea aceleia, deci vă rog foarte! să aveți bonătate a vă intrepune ca să devină mângăiat bietul părinte prin acordarea ajutorului cerut.

Dealtmintrea espertelor afepte maranimoase recomandat cu distinsă stimă și nealterată amoare sum,

Al Sp. D-voastră, iubitoriu și devotat nepot:

A. Barbolovici,

vicariul.

¹³ B.A.R., Mss.rom., nr. 1010, f. 31-31 v.

¹⁴ B.A.R., Mss. rom., nr. 1010, f. 58-58 v.

XV¹⁵

Preastimate spectate domnule!
Prea amate Baciule!

Șimleul Silvaniei, la 22/8, [1]882

Stima, confidența și amoroarea nealterată nutrite în sacrariul animei mele față de scumpa persoană a sp. d-voastre mă îndeamnă să vă adresez acestea orduri confidențiale. Din suflet aş fi dorit și precum așteaptă creștinul cel bun ziua de S.Paști am așteptat ziua de 27 aug. ca să mă pot prezenta la adunarea de la Dej spre a-mi delecta ochii sufletului în concertul cel frumos și măreț a ingeniurilor și animelor române luptătoare pentru renașterea spirituală și materială a națiunii noastre române; dar durere! un morb care mă torturează de vreo două luni, îmi face imposiveră călătoria, și așa debuie să fiu lipsit de dulceața spirituală, și tot-odată aş fi dorit să mă convin cu sp.d-voastră și să vă cer prin fortune probatul consiliu, că ce ar fi de făcut față de venitoarele sinoade diecezane / care se vor convoca în decursul lunilor septembrie sau octombrie însă precum sunt informat tot pre bazea celui provincial, adecă sângur eppul va avea vot decisiv [i]ar ceialalți din cler numai consultativ, iar despre mireni neci vorbă nu va fi. Cum s-ar putea pune stavilă acestei porniri ruinătoare de națiunea și baserica română?

La această împrejurare vă rog fierbinte să aveți bonătate a-mi comunica prețuitul-vă răspuns și părere.

Ce se ține de cauza susținerii școlii române din Șimleu am susceput preonoratului Comitet a Asociațiunii una rogăminte dublă; însă vă rog foarte fiți bun a vă întrepune ca sucursul de 100 fl. v.a. să se asemneze acestei școale și pre venitoriul an școlastic, că fără de acela va cădea și școala poporală din Șimleu și catedra limbei române de la gimnaziul din loc, ce ar fi una daună simțitoare pentru națiune.

Dealtmintea espertelor marinimoase afepte recomandat cu profundă venerațiune perserverez,
Al sp. d-voastrei sincer devotat reveritoriu:

A. Barbolovici,
Vicariul.

XVI¹⁶

Șimleul Silvaniei la 29/11, [1]882

Spectate Domnule!
Mult prețuite Baciule!

Înainte de toate vă rostesc cea mai adâncă, sinceră și fericită mulțămintă pentru că ați avut bunăvoința a mă număra între adicții animei celei nobile prin donarea „Memorandului!” inteligenței române, acestui op care cuprinde în sine ranele seculare, doririle și dorerile națiunii române, care op numai prin peana unui bărbat a potut fi compus, care de împreună cu națiunea română a suferit și pentru ea s-a luptat și care poartă în sânul său suspinele și lacrimile aceleia, și care a avut totdeauna, și are și azi bărbăția și curagiu de atlet de a păși în lupta pentru națiune.

Vă rog să fiu scuzat că n-am fost în stare de a-mi sprima pân-acuma mulțăminta pentru această distincțiune nemeritată fiind împedecat prin legernalu ocupațiunilor și sinodul diecesan.

Însă vă asecurez Ilustre Bărbat a Națiunii Române, că tenoarea întreagă a „Memorandului” primită și salutată de către întreaga inteligență română ca una spresiune fidelă a simțămintelor, cugetelor și convingerei ferme a națiunii române, prin urmare inteligența-l privește de un act care va fi pentru totdeauna un act epocal în paginile istoriei națiunii române, și pre care fiii națiunii române

¹⁵ B.A.R., Mss.rom., nr. 1010, f. 108-108 v.

¹⁶ B.A.R., Mss.rom., nr. 1010, f. 181-181 v.

[î]-l vor transpune nepoților și strănepoților ca un Mărgăritar scump spre păstrare dar totodată le va servi de un arsenal din care să-și împrumute armele naționale spre apărarea drepturilor națiunii.

Susțină-vă Ceriul viața cea scumpă, ca după lupta spirituală națională desfășurată în „Memorandu” să poteți oarecândva vedea încingându-se fruntea Națiunii române cu laurul învingerei Căusei naționale.

Tot cu această ocaziune, am confidinția cu toată onoarea a vă roga să binevoiți a mijloci la librăria W.Krafft, ca sub adresa mea să se trimită 20 exemplarie din edițiunea română a Memorandului spre împărțire în giurul meu, că pe lângă Șimelu încă n-a ajuns, și n-aș voi să treacă esemplariile române fără de a le poseda și inteligenția din giurul acesta.

Dealtminte nobilelor espresse simțăminte recomandat cu sinceră amoare și profundă venerațiune perseverând,

Al mult prețuitului Baci

Sincer devotat nepot,
Alimpiu Barbolovici
vicariu

[De mâna lui G. Barițiu:] Trimis 1 dec: 20 ex. rom. 2 maghiare.

XVII¹⁷

Preastimate spectate domnule!
Preamate Baciule,

Șimleul Silvaniei la 7/8, [1]884

Am onoare a vă notifica, că în zilele clapse am avut confidinția a vă tramite un don neînsemnat, adică: un butoiăș de rachiu de prune făcut de românu, care în timpul căldurilor arzătoare e consult a se folosi ca prezervativă în contra morburilor de stomac.

Vă rog, preastimate Baciule! să binevoiți a-l primi de și e ceva bagatel - în semnul amoarei și venerațiunii ce vi le cultivez, și doresc - dempreună cu consoția-mi - ca bunul Dumnezeu să vă susție-vă scumpa sănătate nealterată și neatacată.

Banii abonamentului pentru „Observatoriu” în zilele acestea [î]mi voi face de datorință plăcută a vi-i tramite.

Am onoare a vă aduce la cunoștință prețuită, cum ca rogare senatului scolastic din Șimleu - cu aclusese ei - pentru asemnarea adiutoriului de 100 fl. v.a. și pre venitoriul an școlastic - am suscernutu-o preaveneratului Comitet din Sibiu în evidentă și la adunarea venitoare a o sprijini prin influența-vă decizătoare, că fără de acel adiutoriu neci decum vom fi în stare a ne susține școala, fără de care ar fi periclitată creșterea română a tinerimei nu numai de la școala poporală și cea Comunală, ci și de la gimnaziu.

Dealtmintea simțămintelor nobile recomandat cu profundă venerațiune și amoare sinceră perseverez,

Al prea stimatului Baci

Sincer devotat cultore
Alimpiu Barbolovici
Vicariul

P.S. Salutare cordială din
partea mea și a soției
mele fratelui Ieronim
și din partea consoției
mele preastimatului Baci.

¹⁷ B.A.R., Mss. rom., nr. 1011, f. 119-120.

XVIII¹⁸

Spectate domnule
Preastimate Baciule!

Șimleul Silvaniei la 16/8, [1]884

Am onoare a vă transpune sub %/. alăturați 32 fl. v.a. ca Competinția de abonament pentru 8 esemplare din „Observatoriul” pre semestrul al II-lea a.c. spedate din bunăvoința sp. domniei voastre pentru următorii prenumerați: 1) Demetriu Pop, 2) Ignațiu Swen, 3) Ioan Catona, 4) Petru Codensu, 5) Demetriu Moisi, 6) Michail Buteanu, 7) fiul meu Virgiliu, 8) și pentru mine.

Totodată, cerându-vă scuzele pentru întârziare vă rostesc adâncă mulțămărită pentru bunăvoință mărinimoasă.

În urmă ași afla consult și v-aș ruga: ca să binevoiți a publica cu finea anului Catalogul prenumeraților că doară s-ar rușina și aceia cărturari români cari nu cetesc numai foi maghiare văzând că nu sunt induși în numărul românilor binesimțitori.

Dealtmintrea cu profundă venerațiune perseverez.

Al sp. d-voastre devotat cultore și iubitoriu nepot:

Alimpiu Barbolovici
Vicariul Silvaniei.

[De mâna lui G. Barițiu:] 1884. Al. Barbolovici. R. 27 aug.

XIX¹⁹

Spectate domnule!
Preastimate Baciule!

Șimleu 20/2, [1]885

Având la inimă interesele națiunii mele fie de orice natură [î]mi recunosc de una obligaminte morală națională a vă împărtăși una descoperire confidențială, dar „sub sigillo quati sacra mentali” ca nimene să nu știe că din ce sorginte a-ți primit deslușirea sau informațiunea ca să nu mi-aprind paie în cap. Adecă am înțeles că un domn magiar din Șimleu anume Szathmári Dániel avocat voiește a împrumuta de la institutul „Albina” una sumă considerabilă spre depurarea datoriilor sale fiindcă-i stă toba în pragul casei. Acest Szathmári e socrul lui Moga, pre a căruia soră o ține de muere d-lu Trombițașiu din Sibiu, omul acesta e plin de datorii, și azi mi s-a dechiarat un domn maghiar din Șimleu, că de-i va acorda „Albina” împrumutul cerut, și-va risca securitatea capitalului; pentru că acel domn m-a ascurat: că posesiunea lui Szatmári e estimată la un preț foarte esagerat de scump și că după ce a perindat toate institutele din Pesta se înțelege de împrumutare, și n-a căpătat de nicăiurea bani pe hipoteca moșiei sale, s-a întors cătră „Albina” se înțelege prin intervenirea oamenilor săi. Deci eu deși nu sum agentul „Albinei” în acestea părți, totuși ca român, mi-am ținut, de datorință a vă informa, ca prin amicul Ieronim să informați pre bărbații decizători de la „Albina” ca să nu pericliteze capitalul.

Asemenea am înțeles că voiesce a împrumuta de la „Albina” sumă considerabilă un domn posesor căzut din comuna Cățelul-unguresc (Magyar-Keczel) cu numele Biró Arpád; Acesta încă e căzut materialmente, că e plin de datorii, posesiunea acestuia încă e estimată la un preț fabulos de scump; pentru că e sterilă [?]. Despre aceasta am auzit ce-a zis el însuși; „reászdem az oláhok”. Deci neci posesiunea acestuia poate da sigură garanția.

Acestea vi le scriu sub secretul patrafirului; deci vă rog să dați epistola-mi prăfuită flăcărilor după cetire, căci n-aș voi să știe nimene din ce sorginte ați primit informațiune.

Competințele prenumerațiilor la „Observatoriul” voi fi în plăcuta pusețiune a vi le tramite în zilele acestea.

¹⁸ B.A.R., Mss. rom., nr. 1011, f. 127-127 v.

¹⁹ B.A.R., Mss.rom., nr. 1011, f. 234-235.

Dealtmintrea prelângă espresiunea distinsei mele venerațiuni și sinceră amoare sum al preastimatului Baci

devotat client și nepot
Barbolovici

[De mâna lui G. Barițiu:] R. 1 mart.

XX²⁰

Spectate domnule!

Șimleul Silvaniei la 21 aug., [1]885

Din încredințarea românilor sălăjeni mă află în plăcuta pusețiune a vi subștene su ?/. inclusa adresă, carea dă expresiune simțiemintelor noastre sincere de mulțiămită, recunoștință, iubire și aderință în care suntem devotați pentru totdeauna spectatu domniei voastre pentru fatigie, meritele și sacrificiile diurnalistice și literare aduse pre altariul națiunei noastre române și a patriei comune.

Dealtmintrea prelângă expresiunea simțămintelor mele de profundă venerațiune perserverez, Al spectat domniei voastre, devotat cultore:

Alimpiu Barbolovici
Vicariul for. gc.
epesc a Silvaniei

[De mâna lui G. Barițiu:] 1885 aug. 21.
Alimpiu Barbolovici
Vicar în Șimleu
Resp. 22 nov.

XXI²¹

Ilustre Bărbate!

Șimleul Silvaniei la 11/1, [1]886. st.n.

Un fir de nisip de pre colina timpului din nou s-a măcinat în marea eternității, căci stăm în pragul unui an nou; însă în decurgerea anilor Domnul seclilor conduce destinele popoarelor prin bărbați aleși providențiali. De un atare bărbat e fericită națiunea română a te posedea ilustre doamne! care ați bravat în mulți ani furtunele venite asupra națiunei române.

Deci vă urez din adâncul animei mele anu nou fericit, și în anul nou haru ceresc care de una parte să vă aducă balsam vindecătoriu animei rănite prin pierderea scumpei soție, iar de altă parte să vă reinnoiască puterile, spirituali și naționali ca spre înflorirea națiunei și bisericei noastre să trăiți la mulți ani fericți.

Prelângă espresiunea simțămintelor mele de iubire și profunda venerațiune sum al d-voastre sincer devotat cultore și nepot.

Alimpiu Barbolovici
vicariul

P.S. An nou fericit fratelui
Ieronim!

[De mâna lui G. Barițiu:] 1886 ian. 11
Alimpiu Barbolovici
Vicariu
Resp. 4 febr. n.

²⁰ B.A.R., Mss. rom., nr. 1013, f. 152.

²¹ B.A.R., Mss. rom., nr. 1012, f. 3-3 v.

XXII²²

Preastimate spectate domnule!
Mult iubite Baciule!

Șimleul Silvaniei la 6 aug., [1]890

Sper, că esperta mărinimoasa bunăvoință a spectat domnielor voastre mă va scuza că așa târziu tramit prețul acelor 7 esemplare din prețuitul op „Părți alese din istoria Transilvaniei” tomul al II-lea, însă cauza întârzierii a fost împregiurarea că: numai după ce a primit clerul puținul subsidiu congruale am devenit în pusețiunea de a pote încasa bănișorii - cari în sumă de 35 fl. v.a. am onoare a-i aclude sub %/. alăturați, rugându încă odată prețuita-vă scuză pentru întârziere.

Tot cu această ocaziune [î]mi ieu permisiunea a vă adresa una rogare ferbinte, adecă am un client studinte absolut de 6^a clasă gymnasială la gymnasial rom. cath. din Clusiu, tânăr de bună speranță, însă lipsit de mediloace materiale spre a-și potea continua studiile oare Asociațiunea Transilvaniei nu va asemna stipendie pentru studenți miseri dar buni? În caz când ar asemna așa îndemna pre tânăr, ca spriginit de patronagiul decizătoriu a prețuitorului Baci să recurgă pentru dobândirea unui atare stipendiu.

Și până când ași fi în plăcuta pusețiune de a putea refera în mod officios previe am onoare a vă notifica că adunarea gen. a despărțământului nostru ținută la 4 aug. în Supurul de Sus a reușit bine.

După acestea prelângă espresiunea stimei și iubirei mele cari vi le cultivez în profunda venerațiune sum,

Al preaiubitului Baci, sincer iubitoriu și veneratoriu client:

Alimpiu Barbolovici,
Vicariul Silvaniei

[De mâna lui G. Barițiu:] 1890. Alimpiu Barbolovici, vicariu Șimleu 6 aug. cu 35 fl. Resp:

XXIII²³

Preastimate Spectate Domnule!
Mult iubite Bade!

Șimleul Silvaniei 1 ianuarie 1892

Din îndurarea lui Dumnezeu - care conduce destinele omenimei - stăm iarăși lângă mormântul unui an, în decursul căruia multe evenimente a zguduut orisonul biserice și națiunei noastre; înaintea noastră privim leagănul anului nou în care sunt înfășiate evenimentele viitoriului nepenetraveru de mintea omenească, dar decizătoare preste soarta biserice și neamului nostru.

Desastrele anului trecut - îndreptate în contra s.[fintei] noastre biserice și scumpei mame națiuni - le-a bravat pieptul și inima bărbaților noștri providențiali, între aceștia e fericita și mândra beserică și națiunea noastră a vă putea venera și iubi pre spectat domnia voastră ca să poteți continua acest op de regenerator a neamului nostru, în serbatoarea anului nou, de la s. altar [î]mi voi înălța și rugăciunile împreunate cu s. sacrificiu necruntat cătră Tronul Atotpotintelui Dumnezeu și-l voi ruga: ca firul vieței celei scumpe a spectat domnielor voastre, spre înflorirea culturilor, să-l susțină încă la mulți și fericiți ani!!!

Tot cu această ocaziune im ieu permisiunea a vă ruga pre spectatul domniei voastre să aveți bunăte a-mi trimite 6 esemplare din tomul al III a prețiosului op „Părți alese din Istoria Transilvaniei”, pentru acei prenumeranți, cari și-a procurat celea două tomuri; unul dintre prenumeranți s-a strămutat din Selagi în Transilvania, crez că-și va procura volumul al III-lea de acolo.

²² B.A.R., Mss. rom., nr. 1012, f. 248-248 v.

²³ B.A.R., Mss. rom., nr. 1012, f. 351-351 v.

Prelângă expresiunea simțămintelor mele de profundă venerațiune și sinceră iubire a faptelor prețioase recomandat perseverez sincer iubitor și devotat nepot.

Al iubitului Bade

Alimpiu Barbolovici

[De mâna lui Barițiu:] 1892
Alimpiu Barbolovici
S. Șimleu 1/13 ian.
6 Ex. Vol.III
Înscris în 15 ian. la credit și la exped.

XXIV²⁴

Preastimate spectate domnule!

[Șimleul Silvaniei, înainte de 12 martie 1892]

Înainte de toate vă rostesc adâncă mulțămită pentru semnul iubirei înalte manifestată față de mine prin donarea opului sp. d-voastre „Criticele istorice”. Însă simțămintele celea nobile față de mica-mi persoană de repetite ori în mod potențat documentate, mă îndeamnă să mă adresez către preascumpul Baci prin aceste orduri scrise cu pana încinsă în inima sângerândă românească.

Cred că vă place a fi cunoscut, ca eu, deși persoană neînsemnată - amăsurat cercului meu de activitate - totdeauna am stat acolo unde m-a chemat vocea bisericeii și națiunii mele și în calitate de director al despărțământului Asociațiunii Transilvaniei - în coînțelegere cu confracții români mireni - încât mă iartă împregiurările, îmi fac datorința și frații români sălăjeni de 18 ani m-a pus să dau expresiunea fidelă simțămintelor și cugetelor sale în calitate de președinte sau director la toate instituțiunile noastre culturale și naționale. Am lucrat la înființarea Reuniunii femeilor române sălăjene făcându-mă și eu și soția-mi de membrii fondatori; am făcut tot cât mi-a stat în puteri pentru înființarea școlii de fete a Reuniunii fem. rom. sălăjene propunând religiunea elevilor însu-mi. Mai încolo fără a comite păcatul imodestiei - pot asera că împreună cu doi-trei, am dat viață ideii întemeierii institutului de Credit și economii „Silvania” aceea am nutrit-o și propagat prin apeluri adresate către întregul Sălaj și la clădirea acestui institut am pus piatra fundamentală cimentată prin sudorile mele, pentru ca în decurs de 8 luni eu singur am fost președinte, director și casariu și cu mâna și prelângă responsabilitate am cules - prin poștă de la acționari 37 mii floreni din capitalul fundațional, și fratele Cosma și pre acelea 8 luni a tras soluțiune de 800 fl. iar mie mi s-au votat mulțămită protocolară. În decurs de 3 ani de vineri după-miazăzi până luni demineța - cât timp absentă fratele Cosma la moșia sa din Supur tot eu primeam banii de la poștă. Cu un cuvânt frații români sălăjeni, când a întemeiat institutul „Silvania” l-a legat nu numai de oficiul vicarial, ci și de numele meu, așa că dacă eu ziceam: nu mă învoiesc să fie institutul „Silvania” în Șimleu și nu primesc presidiatura, astăzi acest institut n-ar exista.

Când s-a îmbrățișiet ideea înființării școlii de fete a reuniunii femeilor, toți eram de convingere că aceea va porta firma religiunii domnitoare între români din Sălaj, adică va îmbrăca caracterul religiunii gr. cath.; ba cu știre și cu învoirea fratelui Cosma - care era directorul ales al școlii - pentru că pre domnia sa nu l-au iertat împrejurările să mă acompanieze - am mers la ilustritatea sa episcopul nostru și i-am recomandat scutului și patronajului părințesc școala, care prin rescrisul d^{le} 8 octobrie 1889 [i]și exprima dorința, „ca școala să fie prin reuniune, care a înființat acea școală, declarată de gr.cath.”. Dorința ilustrului arhieru e bazată pre argumente nerăsturnavere adecă: întregul vicariat a Silvaniei este locuit de români gr. cath.; școala s-a deschis în Șimleu în Centrul oficiului vicariale; elevele de la școală sunt fiicele preoților, docenților și

²⁴ B.A.R., Mss. rom., nr. 1012, f. 264-267 v.

inteliginților și a poporenilor gr.cath. din Selagiu și din Șimleu; iar clerul din întregul vicariat a Silvaniei în conferințele tractuale și-a dat espresiunea ferbinte de repețite ori - ca școala să îmbrace firma religiei gr. cath. eschisiv domnitoare între românii sălăgieni. - Însă fratele Cosma s-a opus morțiș acestei dorințe generoase și omnilaterale, ba dorința aceasta justă și legală a clerului din Selagiu în adunarea generală a Reuniunii femeilor rom. sălăjene s-a numit curent îndreptat în contra școalei. Din această cauză s-a născut frecări între mine și fratele Cosma, pentru că d-sa mi-a denegat mie influința competentă ca unui paroc a Șimleului și vicar a Silvaniei asupra școalei ca a unuia reședariu a generației rom.gr.cath. din Selagiu ci toată influința mi s-a mărginit la cea de simplu catehet (pre hârtie nu se pot pune toate necazurile mele). Pentru binele neamului meu eu am suferit toate și pre lângă toate insultele nemeritate, am instruit și condus elevele religio-moralmente.

Însă fratele Cosma disensiunile noastre avute pre terenul școalei, le-a tras pre cela al „Silvaniei” și spre a-mi paraliza influința și micșora auctoritatea personală și oficioasă (de care are lipsă biserica și națiunea mea în gremiul acestui vicariat) a planisat într-ascuns trântirea mea de la presiditura institutului „Silvania” care s-a și efeptuit dempreună cu a protopopilor: Ioan Vicașiu și Ioan Moldovanu. Însă n-am devenit delăturat prin voturile voința și convingerea unei majorități stătătoare din bărbați solizi a acționarilor prezenți; ci chiar din contră a devenit suprematizate voturile majorității acționarilor prezenți prin acțiunile spre executarea manevrei într-ascuns previe câștigate de la acționarii depărtați, cu plenipotenții de cătră aceia subscrise dar neimplute prin cari s-a investit cu drept de votizare până la 20 voturi fiecare, și unii acționari ma chiar și servitoriul institutului - cari n-au știut aprecia momentositatea cauzei, și nici cunoștință au avut, că pre Cine și ce Causă a reprezentat.

După răsturnătura desastroasă, văzând fratele Georgiu Pop, ca bărbat cu inima la loc, că mi s-a făcut nedreptate și înflipt rana usturătoare nu numai persoanei, ci și pusețiunei oficioase și reputațiunei oficiului meu carea eu din darul lui Dumnezeu până acum l-am conservat ca pe cel mai scump clenodiu: m-a rugat să tac, să sufăr cu paciința celor trecute să lucr în sferile de activitate, care le-am ocupat până acuma, că toate se vor vindeca și eu voi fi restituit în pusețiunea de președinte la „Silvania”. Eu nu numai am suferit lovitura, ci cu sacrificarea reputațiunii mele neci onoratul public cetitor al ziaristicii noastre române nu l-am informat despre cauza delăturării mele nemeritate pentru că am cruțat cauza națională.

Pre carierile noastre de activitate și anume pre cea a despărțământului și a școalei de fetițe de aici mi-am făcut datorința și ca lovit și ca rănit pentru că precum vă place a avea cunoștință la adunarea din Selsig am condus lucrările; școala de fetițe o am condus-o religio-moralmente și o conduc și azi, în așteptare ca timpul va vindeca ranele.

Timpul reîntregirii auctorității mele struncinate și a vindecării ranelor înflipte inimei mele de către Confrății mei - cu cari am lucrat totdeauna pre terenele noastre românești din tot sufletul - ar fi să fie 21 martie st.n. a.c. adecă adunarea generală a acționarilor institutului „Silvania”, cu care ocaziune se vor face schimbări în direcțiune și se poate repara tot ce s-a făcut în mod greșit în trecut.

Eu, fratelui Giorgiu Pop i-am scris și m-am declarat, că conform promisiunei charitației sale - pretind restituirea mea la presedenția acelui institut, a căruia ligenu a fost unit cu numele meu cu oficiul meu; pentru că dacă nu era oficiul vicarial în Șimleu și de nu repezenta modesta mea persoană acel oficiu - azi românii n-ar avea înființată „Silvania” din Șimleu. Totodată m-am dechiarat fratelui Georgiu - ca conducătoriului inteligenței mirene din Selagiu, - că dacă nu voi fi restituit nu mie, ci cauzei, cu ocaziunea adunării din cestiune, mai mult nici un paș nu merg alătura cu onorata inteligenție, nici pre un teren de activitate culturală sau națională - pentru că n-am fost eu mădulariu putred demn de amputat de pre corpul națiunei mele, ci mă voi restrânge la cel preotesc și prescris prin cadrul oficiului vicarial; și atunci cel dintâi și dureros paș va fi că voi abzice pentru totdeauna *de postul de director a despărțământului asociațiunei*, mă voi retrage de la școală, cu un cuvânt, cu aceia, cari pre mine om viu, vor să mă facă om mort, pentru că mi-a tocat în cap reputațiunea, pre o cale nu mai pot merge, că sunt om simțitor și conștiința sufletului îmi spune că m-a lovit pentru că mi-am apărat religieuna și am stăruit ca floricelele scumpe a nemului meu românesc să fie udate cu roua religiei și în contra viforului geros să fie scutite prin aripele biserice. Oare și aceasta e crimă!

Această împrejurare tristă pentru mine mi-am luat permisiune, vă rog dați-mi voie să mă folosesc de expresiunea dictată de cătră anima mea românească rănită - a o aduce la mult prețuita cunoștință a prea iubitului Baciuc ca *la a unuia adevărat Tată a adevăratului românism*, ca de una parte să nu vă fie necunoscute motivele retragerii mele din fruntea despărțământului Șimleului a XVI, când voi fi adus în dureroasa pusețiune de a vă notifica abdicarea-mi, pentru că Ilustrului Priesedinte a Asociațiunei Transilvane pentru literatura rom. și cultura poporului rom. nu-mi va fi iertat a pune pe hârtie *durerile comunicate cu scumpul Baciuc în tenoarea acestei epistole quasi sub sigillo spre orientare*; iar de altă parte de cumva scumpul Baciuc prevedea - precum sunt convins că ca un bărbat înfrumusețat cu Coroana experienței bogate, prevedea ca una consecință sigură: că retragerea mea din fruntea despărțământului și din a altor cause, ar dăuna spărtură dăunăcioasă Cauzelor noastre române pre toate terenurile din Sălaj naționale și culturale; - să aibă bunătațe a scrie fratelui Georgiu Pop și a-l convinge, că restituirea mea și-n a oficiului vicarial care-l reprezentez la presidiatura „Silvaniei” e condițiune „sine qua non” pentru promovarea intereselor despărțământului Asociațiunei și a tuturor întreprinderilor noastre naționale-politice, culturale și economice din Sălaj, pentru că ca sdrucinat, în cauza Institutului „Silvaniei” nu ași mai putea conduce cu succes neci pre celealalte tărâmurii pentru că nu numai locuitorii din Șimleu, ci și cei din giur - fie de orișicarea națiune sau religiune se întrebă de un an de zile: pentru ce nu-i acuma vicariul președinte la „Silvania”, căci el a depus cea dintâia piatră fundamentală? Eu n-am putut da neci un respuns la acestea întrebări nedumerite, pentru că „Sum român”. Însă toți românii, așa și fratele Cosma și ceilalți trebuie să subordineze interesele secundarie scopului principal care debuie să ne fie: „Salus religionis et nationis suprema lex esto”, iar ca să putem ajunge acest scop trebuie să înalț pre drapelul tuturor întreprinderilor noastre emblema „Viribus unitis”.

Scumpe Baciule! Vă rog să aveți bonătatea a scrie fratelui Georgiu Pop îndată după primirea ordurilor mele confidențiale și a-l roga să vă răspundă îndată, iar despre răspuns vă rog fiți bun a mă aviza în câteva orduri încă până în 21 Martie a.c. st.n.

Rogându-vă scusele mărinimoase pentru că v-am ostenit prețuita atențiune cu una cauză neplăcută, dar națională, recomandat prețuitelor afecte a sincerei stimă și ferbinte iubire, perseverez

Al preastimat spectat d-voastră sincer devotat și iubitor cultor

Alimpiu Barbolovici,
vicariul Silvaniei.

[De mâna lui G.Barițiu:] „Venită 12 martie
Resp. 26 aprilie”.

XXV²⁵

[Telegramă]

[martie 1892]

Primit-a-ți epistola mea?
Împlinitu-mi-ați rogarea?

Barbolovici.

XXVI²⁶

[f. dată]

Sărbători onomastice la mulți ani fericiți!

Barbolovici.
vicariul.

²⁵ B.A.R., Mss. rom., nr. 1012, f. 381.

²⁶ B.A.R., Mss. rom., nr. 1011, f. 82.

